

נספח ד'

הוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם

1. כללי

הוראות אלו הינן נספח למסלול הטבה מס' 1 – קרן המו"פ (להלן: "מסלול ההטבה") והן נקבעו מתוקף סעיף 21(ג) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, התשמ"ד-1984.

2. הגדרות

בהוראות אלה תיחוד למונחים הבאים ההגדרה המופיעה בהוראה זאת, זולת אם הוגדר אחרת בגוף ההוראות. מונח שלא הוגדר במפורש בהוראות אלה - תינתן לו המשמעות בהתאם למסלול ההטבה.

2.1. "דו"ח תמלוגים"

דיווח על היקף מכירות המוצר שמגיש מקבל האישור לרשות החדשנות במועד ההגשה.

2.2. "דולר"

דולר של ארצות הברית של אמריקה.

2.3. "חברה קטנה"

מקבל האישור או אדם או תאגיד קשור, אשר הכנסותיו בשנה שקדמה להגשת הבקשה לא עלו על 70 מיליון דולר.

2.4. "חברה גדולה"

מקבל האישור או אדם או תאגיד קשור, אשר הכנסותיו בשנה שקדמה להגשת הבקשה עלו על 70 מיליון דולר.

2.5. "חוב התמלוגים"

סכום התמלוגים שעל מקבל ההטבה לשלם לפי חוק החדשנות, מסלול ההטבה והוראות אלה.

2.6. "יחסים מיוחדים"

יחסים בין צדדים שמתקיים בהם אחד לפחות מאלה:

- א. אחד הצדדים הוא אדם או תאגיד קשור של הצד האחר;
 - ב. אחד הצדדים לעסקה הוא נושא משרה בעסקו של האחר; לעניין זה, "נושא משרה" — כהגדרתו בחוק החברות, התשנ"ט-1999;
 - ג. הצדדים לעסקה מוכרים על פי דין כשותפים לעסקים;
 - ד. בין הצדדים לעסקה קיימים יחסים של עובד ומעביד;
 - ה. אדם כלשהו הוא בעל השליטה או שהוא מחזיק בחמישה אחוזים או יותר מזכויות ההצבעה או מהמניות בכל אחד מהצדדים לעסקה;
 - ו. אחד מהצדדים לעסקה שולט באחר, במישרין או בעקיפין;
 - ז. הצדדים לעסקה נשלטים, במישרין או בעקיפין, בידי צד שלישי;
 - ח. הצדדים לעסקה שולטים ביחד, במישרין או בעקיפין, בצד שלישי;
 - ט. הצדדים לעסקה הם קרובי משפחה; לעניין זה, "קרוב משפחה" — בן זוג, אח, אחות, הורה, הורי הורה, הורה של בן-הזוג, צאצא, צאצא של בן-הזוג, ובן-זוגו של כל אחד מאלה;
 - י. סוכן בלעדי, מפיץ בלעדי או בעל זכיון בלעדי, בעסקו של אחר.
- לעניין הגדרה זו "שליטה" ו"החזקה" כהגדרתן בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968.

2.7. "מועד ההגשה"

א. לגבי המחצית הראשונה של כל שנת דיווח, ה-1 בספטמבר של אותה שנת דיווח, ולגבי המחצית השנייה של אותה שנת דיווח — ה-1 במרס של השנה שלאחר שנת הדיווח;
ב. על אף האמור בהוראה 2.8(א) לעיל, חברות להן סכום דיווח התמלוגים הכולל במחצית הראשונה של שנת הדיווח אינו עולה על 5,000 דולר ארה"ב, לגבי המחצית הראשונה והשנייה של כל שנת הדיווח, ה-1 במרס של השנה שלאחר שנת הדיווח.

2.8. "מועד המכירה"

מועד האספקה בפועל של המוצר ללקוח; במכירת זכויות — מועד העברתן ללקוח; בעבודה מתמשכת — בהתאם להתקדמות העבודה; במכירה באמצעות אדם או תאגיד קשור – במועד ההעברה לאדם או לתאגיד הקשור; הכל כפי שנרשם או שהיה צריך להירשם בספרי מקבל ההטבה, לרבות ספרי אדם או תאגיד קשור ובדוחותיו המבוקרים.

2.9. "מוצר"

כמשמעותו בסעיף 4 לחוק החדשנות, לרבות מוצר חדש כמשמעותו בחוק החדשנות, או חלק של אותו המוצר או מערכת הכוללת את המוצר או שיפור מהותי של המוצר הקיים ולרבות ידע, שפותח לפי התכנית או כתוצאה מביצוע התכנית, בין במישרין ובין בעקיפין, שפותח בין כולו ובין בחלקו במימון רשות החדשנות.

2.10. "מוצר מו"פ"

מוצר שיוצר במהלך תכנית, לרבות אב טיפוס, שרשות החדשנות או המדינה השתתפה במימון ייצורו.

2.11. "מחיר המכירה"

תמורה מכל סוג שהוא שמקבל ההטבה, לרבות אדם או תאגיד קשור, רשם או זקף בספריו או בדוחותיו הכספיים המבוקרים במסגרת הכנסותיו, בעד מכירת המוצר, כשהוא מחושב ונקוב בדולרים לפי שער הדולר שפורסם לאחרונה לפני מועד המכירה, לרבות עמלות סוכנים, עמלות שיווק, הוצאות הובלה, נסיעות, עמלות תיווך וכיוצא באלה, ולמעט מס קניה, מע"מ וביטוח שער.

2.12. "מכירת מוצר"

התקשרות חוזית לעניין הקנייה, העברה, החכרה, השכרה ומתן זכות לייצור, לשיווק או לשימוש במוצר, כולו או חלקו או במתכלים, לרבות כאשר המוצר משמש חלק מטובין אחרים, ולרבות התקשרות למתן שירותי תחזוקה, התקנה, הדרכה, ייעוץ, ביצוע יישומים וכל שירות אחר הקשור למוצר.

2.13. "מע"מ"

מס ערך מוסף כמשמעותו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1975.

2.14. "מקבל האישור"

מי שניתן לו אישור לתכנית וקיבל מענק לפי חוק החדשנות (לרבות בנוסחו טרם תיקון מס' 7 לו), לפי מסלולי הטבה של רשות החדשנות או לפי מסלולי סיוע של לשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה.

2.15. "מתכלים"

רכיבים שנועדו לשימוש חלופי שוטף במוצר או רכיבים המתאימים למוצר.

2.16. "סכום המענק הצמוד"

סכום המענק שקיבל מקבל ההטבה, בשקלים חדשים, כפי שנרשם בספרי רשות החדשנות מחושב ונקוב בדולרים לפי שער הדולר שפורסם ביום הענקתו.

2.17. "ראש רשות החדשנות"

כמשמעו בסעיף 7 לחוק החדשנות לרבות מי שהוא הסמיכו למילוי תפקידו לפי הוראות אלה.

2.18. "ריבית שנתית"

ריבית בשיעור משתנה בגובה ריבית ה-"סופר" (Term SOFR - Secured Overnight Financing Rate) לתקופה של 12 חודשים, כפי שפורסמה ביום המסחר הראשון של כל שנה על ידי CME Group או על-ידי כל גורם שיוסמך לכך על-ידי הבנק המרכזי של ארצות הברית

של אמריקה (The Federal Reserve), או בפרסום חלופי שלפי הודעת בנק ישראל לציבור קובע את הריבית האמורה.

2.19. "ריבית שנתית לתיק"

ריבית שנתית בתוספת אחוז אחד או ריבית בשיעור של ארבעה אחוזים, הגבוה מביניהם.

2.20. "שער הדולר"

השער היציג של הדולר של ארצות הברית של אמריקה שמפרסם בנק ישראל.

2.21. "תקרת המענקים"

סכום מצטבר השווה לסכום המענק הצמוד שקיבל מקבל ההטבה בשל התכנית כולה בתוספת ריבית שנתית לתיק.

3. תשלום ושיעור התמלוגים

3.1. הוראות כלליות

א. מקבל ההטבה ישלם לאוצר המדינה תמלוגים ממכירת המוצר, עד לתקרת המענקים או תקרת התמלוגים המוגדלת כמשמעותה בהוראה 5 להלן, לפי העניין.

ב. התמלוגים ישולמו למן תחילת מכירת המוצר הראשון שייוצר לפי התוכנית (להלן: "מועד תחילת ההחזר").

ג. מחיר המכירה שלפיו ישולמו התמלוגים יהיה מחיר המכירה הגבוה ביותר שקיבל מקבל ההטבה או האדם או התאגיד הקשור בעד מכירת המוצר.

ד. כל תשלום של תמלוגים כאמור בהוראת משנה א. לעיל, ייזקק לזכות מקבל ההטבה בשל כל סכומי ההטבות (לרבות המענקים) שנתקבלו בתכנית כולה, לפי סדר קבלתם.

ה. ועדת המחקר מוסמכת בכל עת לקבוע, כי תיק כלשהו של מקבל ההטבה שייך לתוכנית מסוימת שלו, של תאגיד קשור או של אחר אם ראתה כי הידע בתיק קשור, כולו או חלקו, במישרין או בעקיפין, לידיע שפותח בתוכנית המסוימת.

3.2. תמלוגים ממכירת המוצר

א. מקבל ההטבה ישלם לאוצר המדינה תמלוגים בשיעורים משתנים שיחושבו באחוזים ממחיר המכירה של המוצר כמפורט להלן:

1. אם הוא חברה קטנה - תמלוגים בשיעור של 3 אחוזים;

2. אם הוא חברה גדולה - תמלוגים בשיעור של 5 אחוזים;

ב. על כל הכנסה של מקבל ההטבה לרבות אדם או תאגיד קשור, הנובעת מייצור מחוץ לישראל של המוצר, ישולמו תמלוגים בשיעור של אחוז אחד נוסף על השיעורים המפורטים בהוראות משנה א. ו-א.2 לעיל.

ג. נתן מקבל ההטבה הרשאה לאחר, שאינו אדם או תאגיד קשור כהגדרת מונח זה בסעיף 21(א)(1) עד (3) לחוק החדשנות, לייצר ולמכור, ישולמו תמלוגים על כל הכנסה בשל אותה הרשאה, בשיעור השווה ליחס שבין סכומי המענק הצמודים לבין סך כל סכומי המענק הצמודים בצירוף השקעות מקבל ההטבה בתכנית לפי קביעת רשות החדשנות, אך לא פחות מהשיעור הקבוע בהוראת משנה ב. לעיל.

4. תשלום התמלוגים

4.1. מחיר המכירה

א. במכירת מוצר, יחושבו התמלוגים לפי מחיר המכירה ללקוח הסופי במועד המכירה.

ב. במקרים שהתמורה אינה כספית או שבין המוכר לקונה קיימים יחסים מיוחדים או שהתמורה אינה משקפת את מחיר השוק של המוצר או של המתכלה (בהוראה זאת: "עסקה מיוחדת"), יחושבו התמלוגים לפי מחיר המכירה הגבוה ביותר שקיבל במכירה של המוצר שלא במסגרת

עסקה מיוחדת ובמקרה של מכירות המוצר במסגרת עסקאות מיוחדות בלבד – לפי הוראה 6.2 להלן.

4.2. תמלוגים בעד מכירת מערכת

במכירת מערכת הכוללת את המוצר (בהוראה זאת: "מערכת"), ייעשה תשלום התמלוגים ממחיר המערכת כולה, ואולם אם אישרה ועדת המחקר תשלום תמלוגים רק על חלק ממערכת, ישלם מקבל ההטבה לאוצר המדינה תמלוגים כמפורט להלן:

א. נמכר החלק מהמערכת כפי שקבעה ועדת המחקר בשוק הפתוח, ישולמו תמלוגים על בסיס המחיר שנתקבל בשוק הפתוח;

ב. לא נמכר החלק מהמערכת כפי שקבעה ועדת המחקר בשוק פתוח, ישולמו תמלוגים לפי הוראה 6.2 להלן (קביעת שומה).

4.3. תמלוגים ממכירת מוצר מו"פ

מכירת מוצר מו"פ, תחייב את מקבל ההטבה בתשלום החלק היחסי של סכום המענק הצמוד ששימש ליצור מוצר המו"פ ובנוסף לתשלום תמלוגים בשיעור הקבוע בהוראה 3.2 לעיל (תמלוגים ממכירת מוצר), ממחיר המכירה.

4.4. תמלוגים ממכירת חומרים וציוד

מכירת חומרים וציוד שנרכשו במסגרת התוכנית תחייב את מקבל ההטבה בתמלוגים בשיעור זהה לשיעור המענק בתיק ממחיר המכירה.

4.5. מועד ואופן תשלום התמלוגים

התמלוגים שדווחו בדו"ח התמלוגים ישולמו לאוצר המדינה במועד הגשתו, באמצעות רשות החדשנות; התשלום יהיה בשקלים חדשים לפי שער הדולר שיפורסם ביום התשלום.

4.6. תמלוגים שלא שולמו, תמלוגים ששולמו בחסר או ביתר

א. על סכום תמלוגים שלא שולם במועד ההגשה או על חסר בסכום תמלוגים, תתווסף ריבית שקלית כהגדרתה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי אותו חוק, בשינויים המחוייבים, ממועד ההגשה עד יום התשלום בפועל.

ב. תמלוגים ששולמו ביתר, יוחזרו למשלם בתוספת הפרשי הצמדה כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961 מיום התשלום עד יום החזרתם בפועל; אם הוכח כי שולמו ביתר בשל מעשה או מחדל של רשות החדשנות, במקום הפרשי הצמדה כאמור יוחזרו למשלם התמלוגים כאמור בתוספת ריבית שקלית כהגדרתה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א–1961, ויחולו לעניין זה ההוראות לפי אותו חוק, בשינויים המחוייבים, מיום התשלום עד יום החזרתם בפועל.

5. תקרת תמלוגים מוגדלת

אישרה ועדת המחקר ייצור מחוץ לישראל או העברת ייצור אל מחוץ לישראל לפי הוראות מסלול ההטבה, יחויב מקבל ההטבה בתשלום תמלוגים עד לסכום הכולל של תקרת התמלוגים המוגדלת של כל תיקי התכנית לעניין זה, "תקרת התמלוגים המוגדלת" – תקרת תמלוגים המחושבת כאחוז מסכום המענק הצמוד של תיק בתוספת ריבית שנתית לתיק כאשר שיעור הייצור בתוכנית המבוצע מחוץ לישראל הוא:

1. 50 אחוזים ומעלה – 150 אחוזים;

2. 25 אחוזים עד 50 אחוזים – 120 אחוזים;

3. פחות מ-25 אחוזים – 100 אחוזים.

6. דיווח

6.1. דיווח

א. מקבל ההטבה יעביר לרשות החדשנות דו"ח תמלוגים החל בתום התקופה המאושרת לביצוע התיק הראשון בתכנית עד תשלום מלוא התמלוגים שהוא חייב בהם; דו"ח התמלוגים יבוסס

על מערכת חשבונות נפרדת שינהל מקבל ההטבה למכירת מוצרים המחויבים בתשלום תמלוגים.

ב. דו"ח התמלוגים יוגש במועד ההגשה.

ג. מקבל ההטבה ימציא לרשות החדשנות, אחת לשנה ובסמוך לאחר אישור הדו"חות הכספיים שלו ושל החברות הקשורות, אישור רואה חשבון והצהרת הנהלה ביחס לדו"חות התמלוגים.

ד. המנהל הכללי של רשות החדשנות רשאי לפטור את מקבל ההטבה מהגשת דו"חות כאמור בהוראות משנה א עד ג לעיל, בכלל או לתקופה מסוימת, אם נתקיים אחד מאלה:

1. החברה אינה פעילה;

2. תכנית המחקר והפיתוח נכשלה;

3. החברה אינה מוכרת את המוצר.

ה. הדו"חות בהוראות משנה א. עד ג. לעיל ייערכו באופן שהורה המנהל הכללי של רשות החדשנות.

ו. המנהל הכללי של רשות החדשנות רשאי לדרוש מחברה להגיש דו"חות כספיים וטכנולוגיים נוספים על דו"חות התמלוגים, הכל לתקופות ובמועדים שידרוש.

6.2 קביעת שומה

א. ראש רשות החדשנות רשאי לשום, לפי מיטב שפיטתו, את חוב התמלוגים, במקרים האלה:

1. הגיש מקבל ההטבה דו"ח תמלוגים וסבר ראש רשות החדשנות כי הדו"ח אינו מלא, אינו נכון או שאינו נתמך במסמכים או בפנקסי חשבונות הדרושים להוכחת הדיווח;

2. בוצעה מכירת המוצר במסגרת עסקאות מיוחדות בלבד כאמור בהוראה 4.1(ב) לעיל; שומה לגבי מכירת מוצר לפי הוראה זו תבוצע בהתאם להחלטת ועדת המחקר.

ב. בהודעת שומה שתישלח למקבל ההטבה יפורטו נימוקי השומה.

6.3 השגה על שומה

א. החולק על שומה שבוצעה לפי הוראה 6.2 לעיל, רשאי להשיג עליה בכתב השגה מנומק לוועדת המחקר, תוך ארבעים וחמישה ימים לאחר שהומצאה לו הודעת השומה; ראש רשות החדשנות יהיה רשאי, מטעמים מיוחדים, להתיר השגה במועד מאוחר יותר.

ב. החלטת ועדת המחקר בהשגה והנמקותיה תומצא למקבל ההטבה תוך 45 ימים מיום ההשגה; על אף האמור, הכילה ההשגה נתונים חדשים המחייבים בדיקה, תומצא ההחלטה למקבל ההטבה תוך 60 ימים.

6.4 הסדרת דיווח על תמלוגים ותשלומים

המנהל הכללי של רשות החדשנות רשאי לקבוע הוראות לעניין דיווח על תמלוגים ותשלומים שיפורסמו באתר האינטרנט של רשות החדשנות, והפניה להוראות אלה תצורף לאישורים שניתנו לפי מסלול ההטבה.

7. הוראות שונות

7.1 תחילה ותחולה

א. הוראות אלו, כפי שמתקנות מפעם לפעם, מחליפות את ההוראות הקודמות שנקבעו מכוח סעיף 21 לחוק החדשנות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם.

ב. תחילתן של הוראות אלה ביום כ"ו בטבת, תשפ"ה (26 בינואר 2025) (להלן: "יום התחילה"), הן מחליפות את נוסח ההוראות מיום ט"ו בכסלו, תשפ"ה (16 בדצמבר 2024), והן יחולו על בקשות שהוגשו לאחר יום התחילה.

7.2 הוראות מעבר

א. לגבי התקופה שמיום 1 בינואר 2001 עד יום 1 ביולי 2017, ישלם מקבל ההטבה לאוצר המדינה תמלוגים כמפורט להלן:

1. בשלוש השנים הראשונות החל במועד תחילת ההחזר - בשיעור של 3%, ולאחריהן בשיעור של 3.5%;

2. בתוכניות שחל עליהן סעיף 3 לתקנות לעידוד מחקר ופיתוח בתעשייה (שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם), התשנ"ו-1996 – 4% בשלוש השנים הראשונות החל במועד תחילת ההחזר, ולאחריהן בשיעור של 4.5%.

ב. למרות האמור בסעיף 7.2 א. לעיל, בשל תיקים שאושרו לפני יום 1 ביולי 2017, תשלם חברה גדולה תמלוגים לפי שיעורי התמלוגים שחלו לגביה במועד אישור התיק האחרון בתכנית לפני יום 1 ביולי 2017 האמור.

ג. בתיק שאושר בין יום 1 ביולי 2017 לבין יום 31 בדצמבר 2023 תחול ריבית שנתית כדלקמן:

1. עד ליום 31 בדצמבר 2023 - תחול ריבית בשיעור משתנה בגובה ריבית הליבור (Libor) השנתית לפקדונות בדולרים, כפי שפורסמה ביום המסחר הראשון של כל שנה, או בפרסום חלופי שלפי הודעת בנק ישראל לציבור קובע את הריבית האמורה;

2. בתקופה שלאחר יום 1 בינואר 2024 תחול ריבית משתנה בגובה ריבית ה-"סופר" (Term SOFR - Secured Overnight Financing Rate) לתקופה של 12 חודשים, כפי שפורסמה ביום המסחר הראשון של כל שנה על ידי CME Group או על-ידי כל גורם שיוסמך לכך על-ידי הבנק המרכזי של ארצות הברית של אמריקה (The Federal Reserve), או בפרסום חלופי שלפי הודעת בנק ישראל לציבור קובע את הריבית האמורה, בתוספת של 0.71513%.

ד. נוצר לפני יום תחילתו של חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2024, כאמור בסעיף 116 לחוק האמור (להלן: "**מועד התחילה**") חיוב לתשלום סכום כסף מכוח סעיף 4.6 להוראות אלו או לפיו והסכום שחויב בתשלום כאמור טרם שולם, כולו או חלקו, לפני מועד התחילה, יחולו לעניין הסכום שטרם שולם כאמור הוראות אלה, לפי העניין:

1. עד ערב מועד התחילה יתווספו לסכום שטרם שולם הפרשי הצמדה או הפרשי הצמדה וריבית, לפי העניין, בהתאם לנוסח ההוראות עד למועד התחילה כמפורט בסעיף 7.3 להלן;

2. ממועד התחילה עד מועד הפירעון יתווספו לסכום שטרם שולם הפרשי הצמדה או ריבית שקלית, לפי העניין, בהתאם לנוסח ההוראות לאחר מועד התחילה; על אף האמור בסעיף 4א(ב) לחוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2024, הריביות שנוספו לפי פסקת משנה 1 יצורפו לקרן העדכנית במועד התחילה אף אם טרם חלפו 12 חודשים מהמועד שבו התווספו הריביות האמורות לחוב.

ה. מובהר כי, בכפוף לאמור בהוראות מעבר אלה, על בקשות שהוגשו לפני יום התחילה יחולו ההוראות לעניין שיעור התמלוגים וכללים לתשלומם בנוסחן ביום הגשת הבקשות כאמור בנוגע לשיעורי התמלוגים, ריבית השנתית ותקרת תמלוגים מוגדלת בשל ייצור בחו"ל.

7.3. הוראת שעה

בתקופה שעד יום תחילתו של חוק פסיקת ריבית והצמדה (תיקון מס' 9), התשפ"ד-2024, כאמור בסעיף 116 לחוק האמור, יקראו את סעיף 4.6 כדלקמן:

א. בתת סעיף 4.6 א. במקום הסיפה החל במילים "תתווסף ריבית שקלית" יקראו "ייווספו הפרשי הצמדה וריבית כמשמעה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ממועד ההגשה עד יום התשלום בפועל".

ב. בתת סעיף 4.6 ב. במקום הסיפה החל במילים "אם הוכח כי שולמו" יקראו "בנוסף, אם הוכח כי שולמו ביתר בשל מעשה או מחדל של רשות החדשנות יוחזרו למשלם גם בתוספת ריבית צמודה כמשמעה בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961, ממועד ההגשה עד יום התשלום בפועל".